

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.595/2009/6. szám

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Cserteg Balázs ügyvéd (1067 Budapest, Teréz körút 23.) által képviselt felperes neve címe lakos felperesnek, a Krikovics Ügyvédi Iroda (5100 Jászberény, Szabadság tér 15., ügyintéző: Dr. Krikovics István ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (címe.) I. rendű, az II. rendű alperes neve, székhelye II. rendű alperesek ellen jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt indított perében - amelyben az I. rendű alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a Krikovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Krikovics István ügyvéd, Jászberény, Szabadság tér 15.) által képviselt **beavatkozó** (címe.) - a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 8. P. 20.296/2008/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

#### rész- és közbenső ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 2001. április 12-én létrejött szociális ellátási szerződés 2003. december 31-én lehetetlenülés következtében megszűnt; egyebekben - a keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasító részében - helybenhagyja. Mellőzi a felperes kötelezését perköltség és illeték megfizetésére.

Az iratokat visszaküldi az elsőfokú bíróságnak a szerződés megszűnéséből fakadó elszámolás elvégzése érdekében.

A felperes és az I. rendű alperes fellebbezési eljárási költségét egyaránt 50.000 (Ötvenezer) forint általános forgalmi adót tartalmazó 250.000 (Kettőszázötvenezer) forintban állapítja meg.

Ez ellen a rész- és közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

#### Indokolás:

2001. április 12-én a felperes és az I. rendű alperes határozatlan időre szóló szociális ellátási szerződést kötött, melyben a felperes átvállalta az önkormányzat feladatkörébe tartozó személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátást a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 120. §-a által biztosított felhatalmazás alapján. Vállalta továbbá az „E” nevű szociális intézmény működtetését, a működési engedély megszerzését. A szerződés szerint az ellátásban részesítendőek száma 47 fő. A szerződő felek megegyeztek a szerződés felmondásának szabályairól is.

2001. május 16-án e szerződést kiegészítették egyebek közt azzal, hogy az I. rendű alperes kötelezte magát arra, hogy a szerződő felek szerződésszegő magatartása esetén, a szerződés megszűnésekor a megszűnés időpontjában hatályos jogszabályoknak megfelelően biztosítja a szolgáltatás folyamatosságát, saját maga üzemelteti vagy új ellátási szerződést köt.

2001. április 12-én az I. rendű alperes és a beavatkozó, mint bérbeadók az e napon kötött szerződéssel bérbe adták a felperesnek a 3/5 - 2/5 hányadban tulajdonukban lévő ... u. 15. alatti „E” társasházat, az idősek otthona szociális intézmény kizárólagos működtetése érdekében, a szerződés 3. számú mellékletében tételesen felsorolt forgóeszközökkel együtt. A szerződés 5/a pontja szerint a bérbevevő 2004. június 30-ig bérleti díjat nem fizet, ennek fejében a bérlő kötelessége térítésmentesen biztosítani az intézmény végleges működési engedélyének megszerzéséhez szükséges felszereléseket, berendezéseket, eszközöket, személyi feltételeket. Az 5/b pont értelmében amennyiben a bérlő a bérlet első három éve alatt a bérleti szerződést egyoldalúan megszüntetni, vagy az önkormányzat az ellátási szerződésben biztosított azonnali felmondási jogával él, úgy a végleges működési engedélyhez általa megvásárolt felszerelések és berendezések minden ellentételezés nélkül azonnal a bérbeadók tulajdonába kerülnek, egyéb esetben a bérleti szerződés megszűnésekor. Az 5/c pontban rögzítették, hogy a bérleti díj összege 200.000 Ft/hó, amely az Áfát is tartalmazza. 2005. január 1-től az infláció figyelembe vételével határozzák meg a bérlő által fizetendő díjat. Kimondták, hogy a szerződés határozatlan időre szól, e szerződéssel összefüggő ellátási szerződés 11-12. pontja szerint, a bérleti szerződés az ellátási szerződés megszűnésének napjától minden további intézkedés nélkül szűnik meg.

2001. április 23-án a felperes kérte a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közigazgatási Hivataltól a működési engedély kiadását.

2001. május 30-án elvi, majd június 12-én teljes körű működési engedélyt adott a Közigazgatási Hivatal az „E” Idősek Otthona részére, az engedélyben rögzítve, hogy annak fenntartója a felperes, az intézményben az engedélyezett férőhelyek száma 47 fő, s a működés kezdeti időpontja 2001. július 1.

A felperesnek az intézmény fenntartásához és üzemeltetéséhez rendelkezésére állt az Sztv. 117. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapított személyi térítési díj, az Sztv. 117/B § (1) bekezdése szerinti, az intézményi elhelyezéskor megállapítható egyszeri hozzájárulás összege, valamint az Sztv. 125. § c) pontja szerinti normatív állami támogatás.

A fenntartó megállapodásokat kötött az ellátást igénybe vevőkkel. A megállapodásban egyebek mellett rögzítették, hogy emelt szintű elhelyezési körülmények és szolgáltatások igénybevétele esetén az ellátottaknak 1.500.000 Ft egyszeri hozzájárulást kell fizetni. Amennyiben a gondozás 10 éven belül - haláleset kivételével - szűnik meg, az egyszeri hozzájárulásnak a fennmaradó évekre jutó időarányos részét vissza kell fizetni.

A szerződés hatálya alatt a felperes 14 személlyel kötött emelt szintű férőhelyre gondozási megállapodást, melyből egyszeri hozzájárulás címén 21.000.000 Ft bevétele származott. Ennek 10 %-át a jogszabály értelmében tartalékalap-képzésre, 30 %-át ugyancsak a jogszabály alapján az intézmény működtetésére fordította, míg 60 %-át saját elhatározásából ugyancsak az utóbbi célra használta.

A 2004. január 1-jén hatályba lépő jogszabályváltozások a felperes számára kedvezőtlenül változtatták meg az állami normatíva összegét, ezért a felperes kezdeményezte 2003. májusától a szociális ellátási szerződés módosítását oly módon, hogy a működtetést egy általa alapítandó közhasznú társaság vegye át, ám ettől az I. rendű alperes elzárkózott.

2003. december 31-ével a felperes - aki egyéni vállalkozóként működtette az intézményt, - vállalkozói engedélyét visszaadta.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közigazgatási Hivatal a működési engedélyt 2003. december 31-i hatállyal visszavonta, majd az I. rendű alperes által üzemeltetett állami fenntartású E Központ szociális intézmény részére 2004. január 8-tól működési engedélyt adott, az üzemeltetés az I. rendű alperesre szállt.

A gondozottak 2004. júliusában a II. rendű alperessel kötöttek új szerződést a szociális ellátás igénybevételeire.

Az emelt szintű ellátást igénybe vevők pert indítottak a felperes ellen az egyszeri hozzájárulási díj időarányos részének, kamatainak visszafizetése iránt. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság megismételt eljárásban hozott 2007. március 21-i ítéletében 6.352.478 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte a felperest, aki kamatokkal, perköltséggel együtt 8.858.506 Ft-ot fizetett meg.

A J-i Városi Bíróság két emelt szintű ellátást igénybe vevő törvényes örököse részére 2.229.861 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte a felperest.

Az I. rendű alperes az egyszeri hozzájárulások összegét a gondozottakkal ismételtlen befizettette.

A felperes keresetében 10.050.000 Ft, ennek 2004. január 8-tól járó kamatai és a perköltség megfizetésére kérte egyetemlegesen kötelezni az alpereseket.

Arra hivatkozott, hogy az alperes az intézmény üzemeltetését átvéve, ellenszolgáltatás nélkül hozzájutott a felperes beruházásainak gyümölcsehez és az egyszeri hozzájárulások ismételt megfizetésével jogosulatlan vagyoni előnyre tett szert.

Követelése jogalapjaként a Ptk. 361. § (1) bekezdését jelölte meg, hangsúlyozva, hogy a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak konjunktív feltételei az adott esetben fennállnak:

- az alpereseknél vagyoni előnyként jelentkezik az, hogy hozzájutottak 14 emelt szintű intézményi férőhelyhez; az üzemeltetés átadásakor 42 fő ellátott volt, akik közül 9 emelt szintű férőhelyet vett igénybe, s ők a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM. rendelet szerinti előgondozási eljárás után kerültek az intézménybe, e költséget a felperes viselte; az egyszeri hozzájárulás időarányos részét újra megfizették az ellátottakkal anélkül, hogy az előgondozás költségeit viselték volna; az intézmény beindításával járó költségeket nem kellett finanszírozniuk; készpénzben is hozzájutottak az egyszeri hozzájárulás azon részéhez, melyet a felperes az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek megteremtésére fordított.

- vagyoni hátrányként jelentkezik ezzel szemben nála, hogy 10.050.000 Ft-ot az intézmény fejlesztésére, fenntartására fordított abban a reményben, hogy hosszú távú működtetés során az megtérül. Abban az esetben, ha előre látja a jogszabályváltozás okozta helyzetet, ezt az összeget nem e célra használja.

- Fennáll az okozati összefüggés is, mert a ráfordításai eredménye ellenszolgáltatás nélkül az alperesek tulajdonába került.

- Megítélése szerint a 2001. április 12-i szerződések az alperesek gazdagodása esetére nem tartalmaznak rendelkezéseket, ezért más jogszabály alapján igényét nem tudja érvényesíteni.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérték.

Azzal érveltek, hogy a jogviszonyukat a 2001. április 12-i szerződések alapján kell elbírálni, különös tekintettel a bérleti szerződés 5/a és 5/b pontjában írtakra. A szociális ellátási szerződésben meghatározott ellátásban részesítendő 47 főben álláspontjuk szerint az emelt szintű ellátottak is figyelembe veendőek. Állították, hogy a normál és az emelt szintű ellátás között csak az a különbség, hogy két-, illetve háromágyas szobákban helyezik el őket, ez pedig a szerződés megkötésekor adott volt, e tény a felperes a működtetés elnyerése érdekében benyújtott pályázatában maga is feltüntette. Az előgondozás költségeivel a felperes tisztában volt, a szociális ellátási szerződés 9. pontja szerint erre nem tarthat igényt.

Az I. rendű alperes viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben 1.200.000 Ft, s annak 2003. december 31-től járó kamata, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni a felperest. Arra hivatkozott, hogy a bérleti szerződés értelmében annak megszüntetésére legkorábban 2004. december 31-én kerülhetett volna sor, így 2004. július 1-től - ameddig a felperesnek bérleti díjat nem kellett fizetnie, - ezen időpontig terjedő időre elesetek 6 havi bérleti díj összegétől. A beavatkozó e követelésének érvényesítését engedményezte az I. rendű alperesre.

A felperes ellenkérelmében a viszontkereset elutasítását kérte, hivatkozva arra, hogy a bérleti szerződést nem ő mondta fel, az üzemeltetés 2004-től ellehetetlenült.

A beavatkozó az I. rendű alperessel azonos tartalmú nyilatkozatot tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletében mind a keresetet, mind az I. rendű alperes viszontkeresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 86.250 Ft + 21.562 Ft Áfa perköltséget és az államnak térítsen meg 603.000 Ft illetéket.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a peres felek jogviszonyát nem a jogalap nélküli gazdagodás szabályai, hanem a 2001. április 12-i szerződések alapján kell elbírálni. Hangsúlyozta, hogy a működési engedély nem tesz különbséget emelt szintű és alapellátás között, s a szociális ellátási szerződés sem utal arra, hogy a felperes emelt szintű szolgáltatást nyújtó férőhelyeket kíván kialakítani az intézményben. Mind az engedély, mind a szerződés csak az intézmény kialakításáról, működtetéséről szól, az ellátási szintek megkülönböztetése nélkül.

Rámutatott, hogy a bérleti szerződés helyiségbérleti szerződés, így vonatkoznak rá az 1993. évi LXXVIII. törvény rendelkezései. Azok alapján pedig a bérelő beruházásai ellenértékét a bérbeadó csak külön megállapodás alapján köteles megtéríteni, jogalap nélküli gazdagodás címén sem tarthat arra igényt a bérelő, ha a térítés iránti igényt a felek kizárták. Álláspontja szerint a bérleti szerződés 5/a és 5/b pontjai értelmezéséből következik, hogy a felperes nem követelhet megtérítést, mert beruházásai ellenértékeként mentesült a bérleti díj fizetésének kötelezettsége alól.

Alaptalannak találta a felperes azon hivatkozását, hogy a szerződés csak az alapszintű ellátás biztosításával összefüggő beruházások sorsát rendezi, mert a megállapodás nem tesz különbséget az ellátási szintek között.

Megítélése szerint a felperes beruházásai költségének megtérítésére nem tarthat igényt, mert e joga érvényesítésének lehetőségét a szerződésben kizárták. Erre tekintettel nem adott helyt a felperes bizonyítási indítványának, amelyben az alperesek gazdagodása mértékének szakértő általi megállapítását kérte.

Aláhúzta, hogy az egyszeri hozzájárulás időarányos részének visszafizetési kötelezettsége a felperest a gondozottak felé terhelte bírósági ítéletek alapján, ezzel az ellátottak szabadon rendelkezhettek, akár a II. rendű alperes részére ismételten be is fizethették, s ez nem vezet illetéktelen előnyök szerzésére, mert ebből biztosíthatók az esetleges ismételt visszafizetések, valamint az intézmény további fejlesztésének költségei.

A viszontkeresetet alaptalannak találta, tekintettel arra, hogy a felek bérleti szerződése nem felmondás útján szűnt meg, hanem azért, mert a felperes visszaadta a vállalkozói igazolványát. Rámutatott, hogy a megszűnéssel összefüggésben az I. rendű alperest kár nem érte, mert a felperesnek 2004. július 1-jéig bérleti díjat nem kellett fizetni a bérleti szerződés értelmében.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, s keresete szerinti határozat hozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon

kívül helyezését, s az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára való utasítását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a szociális ellátási szerződés és a bérleti szerződés egymással összefüggésben értelmezendő. Az előbbi 3. pontjában a felperes 47 férőhelyes alapszintű szolgáltatást nyújtó idők otthona üzemeltetésére vállalt kötelezettséget, melynek teljesítéséhez az 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 41. és 42. §-ában írtaknak kellett eleget tenni. Álláspontja szerint az, hogy a működési engedély nem tesz különbséget alap és emelt szintű férőhelyek között, nem bizonyítja, hogy a szerződés hatálya az emelt szintű férőhelyek kialakítására is kiterjedt volna. A beruházások műszaki-számviteli szétválaszthatósága szakkérdés, amiről csak az általa indítványozott bizonyítás foganatosításával dönthet a bíróság.

Az intézményben 14 férőhely a felhívott rendelet 43. §-ában írt feltételek teljesítésével emelt szintű szolgáltatásra volt alkalmas, s ennek többletforrását az egyszeri hozzájárulás fedezte. A felek szerződése megszűnésének esetére való elszámolásról maga a szerződés nem tartalmaz rendelkezéseket, mert az csak az alapszintű szolgáltatásról szól. A bérleti díjfizetési kötelezettségétől is azért tekintettek el a bérbeadók, mert az alapszintű ellátás személyi és tárgyi feltételeit vállalta biztosítani annak ellenértékéért.

Érvelése szerint, ha az emelt szintű ellátásról is megállapodtak volna, számára az lett volna elfogadható, ha a beruházásai az alperesek tulajdonába kerülnek, de az egyszeri hozzájárulásokra az alperesek nem tartanak igényt, vagy az alperesek megtérítik a beruházások értékét, s akkor a felperes az egyszeri hozzájárulások időarányos részét átadja részükre. Mivel egyik variáció sem valósult meg, az alperesek hozzájutottak mind a beruházásokhoz, mind az egyszeri hozzájárulások időarányos részéhez, ezzel az ő rovására gazdagodtak, s e körben nincs akadálya a jogalap nélküli gazdagodás szabályai alkalmazásának.

Rámutatott, hogy téves a megyei bíróság azon megállapítása, hogy a gondozottak ismételt befizetési nem vezettek illetéktelen előnyök szerzésére az alperesi oldalon, ugyanis az esetleges ismételt visszafizetések az egyszeri hozzájárulások elkülönített 10 %-a szolgálat, melyet 2004. január 7-én átadott az I. rendű alperesnek. További fejlesztésekre sem volt szükség az intézményben, mert a 14 emelt szintű férőhelyet kialakítva adta át az üzemeltetést az új fenntartó részére. Ezen összeg nem szolgált a működtetés fedezésére sem, mert az intézményt ténylegesen működtető II. rendű alperes az összeget átadta az I. rendű alperesnek.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy az alperesek gazdasági előnyre tettek szert amiatt, hogy a felperes helyzete a jogszabályok változása miatt ellehetetlenült. Figyelmen kívül hagyta továbbá azt a folyamatot is, amely a jogviszony megszüntetésére készítette, ezt az I. rendű alperes a Ptk. 4. § (1) bekezdésében megfogalmazott jóhiszeműség és tisztesség követelményének mellőzésével kihasználta.

Kiemelte, hogy a gondozottak által indított perben a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatában a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az egyszeri hozzájárulás további

összegeinek felhasználása széles körű bizonyítás lefolytatását teheti szükségessé, és az összekapcsolódhat a szociális szerződés megszűnésével kapcsolatos elszámolásokkal.

Az alperesek és a beavatkozó az elsőfokú ítélet indokai alapján történő helybenhagyását indítványozták.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében írtakra tekintettel nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű alperes viszontkeresetét elutasító rendelkezését.

Az ítélet tábla egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával a tekintetben, hogy a felek közötti jogviszony elbírálásánál nem a jogalap nélküli gazdagodás szabályait kell alkalmazni, mert arra csak akkor kerülhet sor, ha a felek jogviszonyára irányadó speciális szabályok szerint az nem bírálható el. A perbeli esetben azonban a felperes a szociális ellátási szerződés keretében alakította ki, majd üzemeltette az emelt szintű ellátást is nyújtó intézményt, még akkor is, ha a megállapodás külön rendelkezést erre vonatkozóan nem tartalmaz, így - a felperes érvelésével ellentétben - nincs a jogviszonynak szerződéssel le nem fedett nem szabályozott része, ami a Ptk. 361. § (1) bekezdése rendelkezésének figyelembe vételét indokolná.

A bíróságnak a Pp. 3. § (2) bekezdésében megfogalmazott, a felek jognyilatkozatához való kötöttsége nem jelenti azt, hogy ha valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz jogcímet jelöl meg, azt a bíróság a határozata meghozatalánál ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

Ebből következően a felek jogviszonyát a köztük 2001. április 12-én létrejött szerződés alapján kell elbírálni.

A megyei bíróság azonban nem észlelte azt a jogi tény, hogy a szerződés lehetetlenülés következtében megszűnt, ezzel a felperesnek elszámolási igénye keletkezett.

A felperes a szociális ellátási szerződés megkötésekor az önkormányzat által az Sztv. 2. §-a, illetve a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. §-a (1) és (4) bekezdése szerint ellátandó kötelező feladatot vállalt át az Sztv. 120. §-a alapján megköthető szerződéssel.

E feladatátvállalással kétirányú szerződéses jogviszony jött létre. Egyrészt a felperes és az intézményben ellátottak közötti, mellyel kapcsolatban az egyszeri hozzájárulás időarányos részének elszámolása megtörtént, e tárgyban jogerős bírósági ítéletek születtek. Másrészt a felperes és az I. rendű alperes közötti szociális ellátási jogviszony és az azzal szorosan összefüggő, a felperes, az I. rendű alperes és a beavatkozó közti bérleti jogviszony, melyből adódó elszámolásra nem került sor.

Az elszámolási kötelezettség alapja a szerződés megszűnése, mely a Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi LXII. törvény 28. § (1) bekezdés g) és h) pontjában és 111. § (2) bekezdésében írt szabályozási változások következtében előállt gazdasági, érdekbeli lehetetlenülés következtében történt.

Ha a felek olyan szolgáltatást kötöttek volna ki a szerződésben, amelynek teljesítése eleve lehetetlen, az a szerződés semmisségét jelentené a Ptk. 227. §-ának (2) bekezdése értelmében. Az adott esetben viszont a szerződés nem irányult lehetetlen szolgáltatás teljesítésére, de utóbb olyan változás történt, amely meghaladta a szerződés érvényességét nem befolyásoló, a gazdasági tényezők, és piaci viszonyok kisebb-nagyobb mérvű változása okozta szokásos üzleti kockázat körét, s amely miatt a szolgáltatás teljesítése el nem várható aránytalan áldozatok árán lett volna lehetséges, a normatív állami támogatás 70 %-ának elvonása következtében a szerződést az eredeti feltételekkel már nem lehetett megvalósítani. (BH. 1985. 101., 1986. 469., 1992. 658.)

A felperes a lehetőségek közül - saját forrásból finanszírozza az intézmény fenntartását; a jogszabály előírása ellenére csökkenti az ellátás színvonalát; felhagy a tevékenységével; visszaadja a vállalkozói engedélyét - az utóbbit, az ellátottak számára legkedvezőbbet választotta, melyre tekintettel a vállalkozói engedély visszavonása következtében a 188/1999. (XII. 16.) Kormányrendelet 16. § (1) bekezdés e) pontja alapján a szociális intézmény működtetésére vonatkozó szerződéses kötelezettsége megszűnt, ám ugyanakkor feléledt az I. rendű alperes ez irányú, jogszabályon alapuló kötelezettsége, amiből fakadóan az intézményben lakók nem maradtak ellátatlanul.

Az önkormányzat számára e helyzet nem volt váratlan, előre nem látható, mert a felperes már 2003. májusától kezdeményezte, hogy az I. rendű alperes egy, a felperes által alapítandó közhasznú társasággal kössön szerződést, de megállapodás köztük nem jött létre.

Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy a lehetetlenülés nem a felperesnek felróható okból következett be.

Nem róható fel a szerződés lehetetlenülése az alperesnek sem, hiszen nem ő vonta meg a normatív támogatás 70 %-át, az így kieső bevételt nem volt köteles saját forrásból pótolni, nem volt köteles a felperes javaslatát elfogadva az alapítandó közhasznú társasággal szerződést kötni sem.

A teljesítés tehát olyan okból vált lehetetlenné, amelyért egyik fél sem felelős, így a felek szerződése a Ptk. 312. § (1) bekezdése értelmében megszűnt.

A szociális ellátási szerződés jellegére tekintettel annak felbontással történő megszüntetése fogalmilag kizárt, azaz csak a jövőre terjedő hatállyal szüntethető meg (Ptk. 319. § (2) bekezdés), amely maga után vonja a szolgáltatások elszámolásának kötelezettségét.

Az elszámolás körében annak szem előtt tartásával kell eljárni, hogy a felperes az I. rendű alperes helyett nyújtott szolgáltatásokat, ezért vizsgálendő, hogy hogyan alakult volna a tevékenység, ha azt az önkormányzat teljesíti; milyen bevételei, kiadásai merültek volna fel azzal kapcsolatban; ehhez viszonyítva hogyan alakult a felperes gazdálkodása. Figyelembe veendő, hogy a gondozottak által befizetett egyszeri hozzájárulásokkal szembenálló

szolgáltatás ellenértékét nem az I. rendű alperes biztosította. Az elszámolás megejtése érdekében a felperesnek elő kell tárni a két és fél éves gazdálkodása adatait.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta, a felperes és az I. rendű alperes szociális ellátási szerződése kapcsán a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítéletet hozva megállapította, hogy az 2003. december 31-én lehetetlenülés következtében megszűnt, s az ebből fakadó elszámolás elvégzése érdekében az iratok visszaküldéséről rendelkezett.

A szociális ellátási szerződés kapcsán a felperes és a II. rendű alperes között jogviszony nem áll fenn, ezért a keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasító ítéleti rendelkezést a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A szociális igazgatási szerződés 12. pontja értelmében annak megszűnése maga után vonta a bérleti szerződés megszűnését is. Ez utóbbit nem szükséges az elszámolás körébe vonni, ám ha a felperes ezzel kapcsolatosan igényt kíván érvényesíteni, nem mellőzhető a bérbeadó alapítvány - jelenleg beavatkozó - perbeállítása.

Mivel az eljárás a szociális ellátási szerződés elszámolása kapcsán folyamatban maradt, az ítéletábra mellőzte a felperes kötelezését perköltség és illeték megfizetésére és a Pp. 252. § (4) bekezdése analóg alkalmazásával a felperes és az I. rendű alperes fellebbezési eljárási költségét csupán megállapította a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és 4/A § (1) bekezdése alapján.

D e b r e c e n, 2009. november hó 12.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő